

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು

ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎನ್. ಮಂಜೇಗೌಡ ಇವರು ನಿಯಮ-330 ರ ಮೇರೆಗೆ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಸೂಚನೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಹಾಗೂ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಚಿವರ ಉತ್ತರ.

ವಿಷಯ: "ಜೀತಪದ್ಧತಿ ನಿಷೇಧಿಸಿ 48 ವರ್ಷಗಳ ಆದರೂ, ಅದಿನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿ- ಇಲ್ಲಿ ಜೀವಂತವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ ಅರಸೀಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬಾಣಾವರ ಹೋಬಳಿ ಚೆಲುವನಹಳ್ಳಿ ತೋಟದ ಶೆಡ್ ನಲ್ಲಿ ಜೀತದಾಳುಗಳಾಗಿ ತಿಂಗಳುಗಟ್ಟಲೇ ಇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ 19 ಜನರನ್ನು ಜೀತ ವಿಮುಕ್ತಿಗೊಳಿಸಿ ಆರೋಪಿಗಳನ್ನು ಬಂಧಿಸಿರುವುದು ಸರಿಯಷ್ಟೆ. ಇದು ತುಂಬ ಅಪರೂಪದ ಪ್ರಕರಣವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಹತ್ತಾರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜೀತ ದುಡಿಮೆಯ ಈ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಪದೇಪದೇ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಈ ಅಮಾನುಷ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿಮೂರ್ಲನ್ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆ ನೀಡುವ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಸಂಬಂಧಿತ ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ.

ಉತ್ತರ: ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ, ಅರಸೀಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಬಾಣಾವರ ಹೋಬಳಿ, ಚೆಲುವನಹಳ್ಳಿ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ ಉಪವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಯವರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಜೀತ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ, ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಿ ತುರ್ತು ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲು ಕ್ರಮ ವಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಕರಣದ ಪಿಯಾರ್‌ದಿಯಾದ ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ್ ರವರ ಮಾಹಿತಿ ಆಧರಿಸಿ ಆರಕ್ಷಕ ಉಪನಿರೀಕ್ಷಕರು ಬಾಣಾವರ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆ ರವರು ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಖಚಿತ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹಾಸನ ಉಪವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಯವರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ. ನಂತರದಲ್ಲಿ ಪಿಯಾರ್‌ದಿಯೊಂದಿಗೆ ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ್ ಹಾಸನ ಉಪವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಮಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ತಹಶೀಲ್ದಾರರು, ಕಂದಾಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಾಣಾವರ ಪೊಲೀಸ್ ತಂಡದೊಂದಿಗೆ ದಿನಾಂಕ- 26.05.2023 ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11.30 ಕ್ಕೆ ಚೆಲುವನಹಳ್ಳಿ Sy No- 25 ರ ಶುಂಠಿ ಗದ್ದೆಗೆ ರಕ್ಷಣಾ ತಂಡದೊಂದಿಗೆ ತೆರಳಿ 19 ಜೀತ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ತನಿಖೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲಾಗಿ (ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಶೆಟ್ಟಿ & ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಕಾಂತ್) ತಿಳಿದು ಬಂದ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಕೃಷಿ ಕೆಲಸ ಅರಸಿ ಬರುವ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಬಸ್ ಹಾಗೂ ರೈಲ್ವೆ ನಿಲ್ದಾಣದಿಂದ ಅರಸೀಕೆರೆ ಚಿತ್ರ ಸ್ಟುಡಿಯೋ ಮಾಲಿಕ ಅನಿಲ್ ಉರ್ಘ್ ಸುರೇಶ್ ಎಂಬುವವರು ಕೆಲಸದ ಆಮಿಷ ತೋರಿಸಿ ಅಣ್ಣಿನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದ ಹತ್ತಿರದ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲದ ಮುನೇಶ್ ಶೆಡ್ ನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಉಳಿಯಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಮುನೇಶ್ ಎಂಬುವರು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಾಗಿದ್ದು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ 1ನೇ ಆಪಾದಿತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಮುನೇಶ್ ರವರು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪರವಾಗಿ ಮಾಲೀಕರುಗಳಿಂದ ಹಣ ಪಡೆದು ಗೂಡ್ಸ್ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಕೃಷಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 6.00 ಗಂಟೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ವಾಪಸ್ಸು ಸಂಜೆ 6.00 ಗಂಟೆಗೆ ಶೆಡ್ ಗೆ ತಂದಿರಿಸಿ ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕವಿಲ್ಲದೆ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು 2 ತಿಂಗಳುಗಳ ಕಾಲ ದುಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವೇತನ ನೀಡದೆ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕೇವಲ ದಿನಸಿ, ಮದ್ಯ ಮಾತ್ ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ 19 ಜನರನ್ನು ಶುಂಠಿ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ದುಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಶೆಡ್ ನಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಭಯ, ಆತಂಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟುಮಾಡಿ ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಪತ್ತೆಯಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ 19 ಜನಗಳ ಪೈಕಿ 3 ಜನರು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 2018-19 ಸಾಲಿನ ದುಡ್ಡು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಈ ಮೊದಲು ಜೀತದಿಂದ ವಿಮುಕ್ತಿಗೊಂಡಿದ್ದು ಮತ್ತೆ ಇಂತಹುದೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಜೀತ ಕಾರ್ಮಿಕರಲ್ಲರೂ ಪುರುಷರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

1ನೇ ಆಪಾದಿತ ಶ್ರೀ ಮುನೇಶ್, ಗುತ್ತಿಗೆದಾರ, 2ನೇ ಆಪಾದಿತ ಶ್ರೀ ಅನಿಲ್, ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಇವರಿಬ್ಬರ ಮೇಲೆ FIR ಮಾಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ(FIR No- 0048/2023). IPC Section- 370, 371 (Human Trafficking sections), 374, 344, 34, BL(A) Sections Act, 1976 U/s 18-19 ಗಳಡಿ ಆಪಾದಿತರ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಆಪಾದಿತರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿದ್ದು, ದಿನಾಂಕ: 17.06.2023 ಕ್ಕೆ ಜಾಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಸದರಿ ಆಪಾದಿತರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ 19 ಜೀತ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪೈಕಿ ಮೂವರು ಪುನರಾವರ್ತನೆಗೊಂಡಿದ್ದು ಕಾರಣ ಉಳಿದ 16 ಮಂದಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ಹಾಗೂ ತಲಾ ರೂ 30,000/- ಗಳ ತುರ್ತು ಪರಿಹಾರ ಅನುದಾನವನ್ನು ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕರಣದಡಿಯಲ್ಲೇ ವೇತನ ಪಾವತಿ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವರಿಂದ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಿಸಲು ಕಾರ್ಮಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿ, ಕ್ರಮವಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಕಾರ್ಮಿಕರು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ , ಬಳ್ಳಾರಿ, ವಿಜಯನಗರ, ಕೊಪ್ಪಳ, ದಾವಣಗೆರೆ, ವಿಜಯಪುರ, ಧಾರವಾಡ, ರಾಯಚೂರು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಹಾವೇರಿ, ಹಾಸನ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದವರಾಗಿದ್ದು, ನಂತರದಲ್ಲಿ ತಹಶೀಲ್ದಾರರು ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಅವರುಗಳ ಸ್ಥಂತ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ವಾಪಸ್ಸು ಕಳುಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತ ಪತ್ರದ ಮೇಲೆ ಜೀತವಿಮುಕ್ತರ ಪುನರ್ವಸತಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತಗಳು ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಕ್ರಮವಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಜೀತ ಪದ್ಧತಿ(ರದ್ದತಿ) ಕಾಯ್ದೆ ಅನುಚ್ಛೇದ 10, 11, 12ರವರೆಗೂ ಜೀತ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು, ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದು, ಜೀತ ಪದ್ಧತಿ ನಿರ್ಮೂಲನಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅವರಿಂದ ಪ್ರಾಧಿಕೃತವಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನೀಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಜೀತ ಪದ್ಧತಿ(ರ) ಕಾಯ್ದೆ 1976 ಕಲಂ 13 & 14ರ ಪ್ರಕಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜೀತಕಾರ್ಮಿಕರ ಪುನರ್ವಸತಿ, ಜೀತ ನಿರ್ಮೂಲನಾ ಕ್ರಮ ಹಾಗೂ ಜೀತ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಹಾಗೂ ಉಪವಿಭಾಗ ಮಟ್ಟದ ಜಾಗೃತ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು, ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಸಮಿತಿಗಳ ರಚನೆಗೆ ಕ್ರಮವಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜೀತವಿಮುಕ್ತರ ಪುನರ್ವಸತಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಹಾಗೂ ಜೀತ ಪದ್ಧತಿ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಕುರಿತು ಅವಲೋಕಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದ ಅಪರ ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿ ಇದ್ದು, ಹಲವಾರು ಇಲಾಖೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಈ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಜೀತ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ನೀಡಲು FIR ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಜೀತ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಜಿ.ಎಂ.ಎಫ್.ಸಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ಅಧಿಸೂಚನೆ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕುರಿತು ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಫೆಬ್ರವರಿ 9 ನೇ ದಿನಾಂಕದಂದು ಜೀತ ಪದ್ಧತಿ ನಿರ್ಮೂಲನಾ ದಿನವೆಂದು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜೀತ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇ ಹೋಲುವ ಬಿಟ್ಟು ಚಾಕರಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸಹ ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ನಿಷೇಧಿಸಿ ಜೀತ ಪದ್ಧತಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಪರಿಧಿಗೆ ಇದನ್ನು ತರಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸಂಖ್ಯೆ:RDPR 328 GPA 2023

(ಪ್ರಿಯಾಂಕಾ ಬರ್ಗಿ)
ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಹಾಗೂ
ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಚಿವರು.